

רה"י זיע"א וא"ל מרן אל תשכח שאלול בשער... ושאלו גיסי (שהי' ממקורביו ורצה לשמוע את תשובת מרן) הרי הרה"י הורס לי את כל הדאצ'ע... עכשיו ננוח ורק אח"כ אלול... וא"ל מרן רה"י שזה קצת בבחינת אחטא ואשוב...

וכעת נראה - כדרכינו - את התשובה שנמצאת בפרשת השבוע, כתוב בפסוק מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה, והגמ' שואלת וכי מילתא זוטרתא היא, ומתרצת אין לגבי מרע"ה מילתא זוטרתא היא, ושואלים כולם שהרי פסוק זה לא נאמר רק למרע"ה אלא לכולם, אבל התירוץ הפשוט הוא כך, יש דברים שהם באמת לגודל מעלתו של משה ואינם שייכים לכולם, אבל יש דברים כמו יר"ש, אומר ע"ז ר' איצ'עלע בלאזער זצ"ל דהנה כל אדם נורמלי מפחד מהשטות הכי קטנה, לא רק כעת שבודאי רועדים מכל דבר... אלא אפ"י יש חשש הכי קטן שיש משהו קשור למחלה הידועה האדם כבר מבולבל וקשה לדבר איתו ורץ לפה ולשם, ואיך לא יחת מהעתיד הודאי, אף אחד לא חושב שיגור פה לנצח נצחים, וכולם יודעים שעל כל דבר יביאך האלקים במשפט, וזה הרי פחד אימים להתחיל לחשוב על זה, ואיך לא רועדים?

אומר ע"ז ר' איצ'עלע בלאזער שבודאי בטבע היו רועדים, אך היות והקב"ה רוצה שיהי' בחירה הוא יצר מצב שאדם לא יפחד מצד טבעו ורק שצריך עבודת מאומצת ואז חוזרים למהלך הטבעי של היראה, והוא באמת פחד רגיל וטבעי ורק שהקב"ה לקח אותו מאיתנו, נתאר לעצמינו שאדם הי' עובר בגבול רמת גן - בני ברק ורואים בצד אחד גהינום ובצד השני גן עדן, האם היתה בחירה? לכן הקב"ה לקח לנו את הפחד וצריכים לעבוד על זה, אבל בעצם זהו פחד טבעי, וכל אחד יכול להגיע לזה עם התבוננות וקצת עבודה.

ניקח לדוגמא את האמונה, כשמדברים על אמונה מיד חושבים שזה שייך לר' יחזקאל לוינשטיין והרב דסלר... ונזכרים במה שאמר החזו"א שהגר"א לאפ"אן יש לו אמונה בלב והרב דסלר בראש והגר"י לוינשטיין אמונה חושית, אבל אנחנו הרי איבדנו מושגים, זה כמו לחשוב על פקיד זוטר בבנק שהוא מנהל הבנק, שאם הוא יחמוד לצון ידבר איתו קצת כאילו הוא המנהל אבל כשיגיע למעשה הוא יגיד שהוא לא המנהל... הח"ח מדמה את זה למה שהיה פעם ברכבות פקיד זוטר עם משרוקית שכשהגיע זמן יציאת הרכבת הי'

הנה אנחנו כעת נמצאים בשיחה הראשונה של בין הזמנים, לאחר שבת נחמו, ולכא' הבין הזמנים הזה כל כך לא מתאים הן מלפניו והן מלאחריו, רק כעת היו לנו שלשה שבועות ותשעה באב - כמי שמתו מוטל לפניו - וכבר אחרי זה דאצ'ע!?! כבר שוכחים!?! והדבר השני שהוא עוד יותר קשה - מהדאצ'ע צריכים להגיע לאלול, אמר לי פעם רב אמריקאי (שאצלם החופש הולך לפי החודש הלועזי ולפעמים מסתיים סמוך לראש השנה) שהולכים מהדאצ'ע - מהבגד ים ישר לקיטל, ומה באמת התשובה לזה, והרי לא אנחנו תיקננו את זה אלא גדולי ראשי הישיבות תיקנו את זה.

והנה על שתי שאלות אלו יש תשובה אחת, הג"ר משה קופשיץ זצ"ל סיפר ששהה עם בני ישיבתו קול יעקב בעיר נתניה ונכנסו לכ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל ושאלם על מה שאומרים "ששמת חלקנו מיושבי ביהמ"ד וכו' אנו רצים לחיי העוה"ב והם רצים לבאר שחת" ולכא' בשלמא אם רצים שנים למקומות דומים, צריך להסביר את החילוק שביניהם, אבל אם למשל אחד רץ לירושלים ואחד רץ לחיפה האם צריך להסביר מה החילוק ביניהם?

וענה מרן האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל שמדובר על בין הזמנים, שניהם רצים לאותו דאצ'ע, אבל אחד הולך כדי להחליף כוחות לאלול - אנו רצים לחיי העוה"ב, וחבירו הולך כדי להתפרק, נפתחו שערי בית הסוהר וכבר אפשר לעשות מה שרוצים, אותו דאצ'ע כמו הראשון, וח"ו נופל למטה. אותו פעולה בדיוק, זה עושה עם מטרה להחליף כחות, והשני במטרה להתפרק, נעבאך. והרי יודעים אנו שיש כאלו שחוזרים לאלול יותר עיפים ממה שיצאו, האם לזה התכוונו? עליהם חוזרים ב' הקושיות, לא מתאים לת"ב, ואין הכנה לאלול.

והנה בספר אוצרותיהם אמלא מסופר שהגר"ב פינקל שליט"א שאל את אביו הגר"א פינקל זצ"ל שאלה זו כיצד מתאים בין הזמנים לפני אלול, ור' אריה - שהיתה לו ראי' טובה על כל דבר - השיב דאדרבה, להיפך, באים לקב"ה ואומרים לו: גם בבין הזמנים שאין מסגרת אנחנו קמים לתפילה בזמן ומתפללים כמו בישיבה ולומדים, איזה זכויות יש לנו לקראת יום הדין...

וכבר סיפרנו פעם שגיסי הרה"ג אברהם צבי טויב בא למרן

שורק והרכבת יצאה לדרכה, והאדם הנבער סבר שהוא המנכ"ל הגדול... אדם שחי וחושב שראובן עושה ושמעון עושה הוא חי בתרמית, כי הם אינם יכולים לעשות כלום, אמונה זה רק לפתוח את העיניים ולראות, אין דבר בלי גזירת שמים, חז"ל אומרים שאפילו כל עשב יש לו מלאך שמכה על קדקדו ואומר לו גדל, ואם כן האם האדם המאמין יחשב ענק? בסה"כ יש לו שכל ישר לחיות את האמת, וזה מה שאומר הקב"ה, זה לא דרגא גבוהה, גם אמונה וגם יר"ש, זה לא רק למרע"ה, בסה"כ תחשוב ותראה שאתה חי בדמיון כוזב, שהקב"ה ברא בדוקא כדי שיהי בחירה, אבל כאמור בהתבוננות וקצת עבודה אז יחזור הטבע של אמונה ויר"ש.

והנה חז"ל אומרים אל תיקרי "מה" אלא מאה, ומכאן תיקן דוד המלך ע"ה מאה ברכות בכל יום ובכך נעצרה המגיפה שהיו מתים מאה איש בכל יום, וצ"ב מה ענין מאה מתים למאה ברכות, והנה בתשעה באב אמרנו פיוט "בצאתי ממצרים ובצאתי מירושלים", ואמר ע"ז הגר"י אדלשטיין זצ"ל בשם הרב דסלר זצ"ל שאלו ב' אופנים של אותו גילוי כבוד שמים, וכך גם מאה מתים ומאה ברכות הם ב' אופנים לפגוש את הקב"ה, אפשר לפוגשו בליות, נעבאך, ואפשר לפוגשו עם סוכריה מתוקה, זה במאה ברכות, דוד המלך תיקן לנו מאה פגישות (מינימום) ליום עם הקב"ה, בכל ברכה עם קצת מחשבה אני נפגש איתו ומדבר אליו, וחי ונושם אמונה, כי הכל מידו והוא השליט בבריאה, ועל כל דבר מבקשים ומודים, וודאי שזה מוביל ליראת שמים. וע"ז מסיים הפסוק "כי אם ליראה", הגר"י לוינשטיין אמר שאחד הדרכים להגיע ליר"ש הוא ע"י מאה ברכות, אתה חי כל היום עם בורא עולם.

וממילא גם נוכל להבין מה שאומרים בתפילה "על אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות", הרי מתחיל כשמברכים ברכות השחר וחושב שהעיניים ממנו, אני יושב - מתיר אסורים, קם - זוקף כפופים, וכל אבר וכל נשימה - לאלוקי נשמה שנתת בי - והגוף לבד רמ"ח איברים ושס"ה גידים והכל פועל על מתכונתו, וברגע קטן באבר אחד שאין סייעתא דשמיא העולם כמו חרב בעדו, אדם רואה כמה הקב"ה אוהב אותו וא"א לזוז מבלעדיו, ואז הוא מודה ומשבח על אחת מאלף וכו'. ישנו בפ"ת יהודי בעל תשובה בשם אלון פז שכל גופו משותק והקב"ה נתן לו מתנה מיוחדת - שיכול לדבר, ורבים באים אצלו לשמוע אמונה, ופ"א הייתי אצלו ואמר לי דוגמא פשוטה, מגרד באף וצריך לעשות פעולה פשוטה, אצלו הוא לא יכול, ומתחיל לתאר כמה דברים יש לבני"א בריא, ובכלל לא חושב שיש בו דבר מיוחד, אבל כשנופלים למשכב רואים כמה המון מתנות קבל על כל איבר וכל תנועה, ושאפשר לנשום, א"א לתאר בכלל.

מין רה"י זיע"א אמר לי פעם שעיקר השמו"ע אינו כדי לקבל, אלא להרגיש את התלות בקב"ה וכמה צריך להודות לו.

המשגיח הגר"ד יפה זצ"ל אמר דבר מענין, מה בין יהודי לגוי - ששניהם אוכלים? אלא שיהודי לפני האכילה נפגש עם הקב"ה, מודה לו, ואז אכילתו היא קדש קדשים, כמו מזבח, וגוי אוכל כמו בהמה... וכך גם כל החיים, כגון בין הזמנים - יש אחד שזוכר בקב"ה כשיוצא בין הזמנים, ויש אחד שזוכר בקב"ה רק כשמתחיל אלול ואז הוא רועד מיום הדין.

"והאלקים עשה שייראו מלפניו" - היום זה קל לנו, הקורונה כ"כ מקרב אותנו לקב"ה, כל אדם יודע שכשיוצא מהבית אינו יודע כיצד יחזור, והוא תלוי רק בידיו של הקב"ה, יש רד"ק בתהלים (קז, יז), "אילים מדרך פשעם ומעוונותיהם יתענו... והנה הם אילים שלא יכירו וידעו כי החולי כמו מלאך שליח אליהם שישבו בתשובה, והם לא ירגישו בדבר כמו אויל שאינו מרגיש ברעה שתבא אליו ממעשה אולתו, ואם היו חכמים היו חושבים בלבם מה זה החולי ששלח לנו הקל ומאיזה עוון הוא, ויפששו במעשיהם ויתקנו דרכיהם קודם שקיבל עליהם החולי ואם לא ירגישו יום ראשון ירגישו יום שני יום שלישי, אבל האילים לא ירגישו בדבר ולא ישובו אל השי"ת עד שיכבד עליהם החולי מאד ויאריך חוליים עד שיתענו מאוד ויתעבו כל מאכלי".

היום כ"כ רואים כמה תלויים בקב"ה, יש ביטוי אני רוצה כבר לברוח מזה... א' פעם התלונן בפני הקוצקער שאינו מצליח לברוח מצרותיו - להיכן שהולך באים אחריו, וא"ל הקוצקער שיש הלכה בלע מצה יצא בלע מרור לא יצא, צריך ללעוס את היסורים ולהרגיש אותם ואז הם ממלאים תפקידם וחוזרים בתשובה הגר"מ חדש זצ"ל הי' אומר שהקב"ה נותן לנו יסורים כדי ללמד אותנו, והאדם רוצה להיפטר מזה, ואח"כ מוכן להבטיח הכל, אבל הקב"ה רוצה שתלמד בשעת היסורים, וזה לימוד הרבה יותר חזק ואפקטיבי, ואז אם נחזור למוטב הוא יקח לנו את זה. כשיהודי חי עם בורא עולם הכל נראה אחרת.

והנה היום מדברים הרבה על בידוד, והנה סיפר לי הרב פליטו מנתני" שאביו למד בראדין והי' חתנו של הגר"מ לנדינסקי זצ"ל ראש ישיבת ראדין, ובבחרותו נסעו כל משפחתו לאמריקה והוא נשאר לבד כדי ללמוד בראדין, והח"ח נודע לו על כך (אולי ברוה"ק) וקרא לו אליו וא"ל "נכון קשה להשאר לבד?" והבחור התחיל לבכות, והח"ח ממשך "אבא ואמא והאחים והאחיות, כולם נסעו ורק פסחקה נשאר לבד, כמה זה קשה!" ואז הילד הקטן מתפרץ בבכי, והח"ח תפס את ידיו וליטף אותם ואמר לו: "אבל

פסחקה, האם יש מצב שיהודי לבד?! אנכי ארד עמך מצרים ואנכי אעלך גם עלה, גם כי אלך בגיא צלמות... כי אתה עמדי, הקב"ה נותן להרגיש כי אתה עמדי, יהודי לא חי לבד.

מסופר ששאלו את הנותנות שלום במה נמדד גדולתו של אדם גדול, והשיב בפסוק מפרשות השבוע, כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו... בכל קראינו אליו, ככל שהאדם מרגיש יותר קירבה לאלקים כך הוא יותר גדול, וכל כמה שאתה יותר קרוב אתה יותר נמצא אתו ובכלל לא לבד.

והראני בחור חשוב מבני הישיבה"ק בחובות הלבבות (שער הביטחון פ"ד בפירוש החלק השלישי), שאדם שנמצא לבד יהי צוותו באלקיו בעת השתוממתו, איזה רוממות זה!

וכעת נראה, חז"ל אומרים א"ל הקב"ה לדוד אתה אומר "אחת שאלתי", ואח"כ אתה מבקש שבתי בבית ה', לחזות בנועם ה', ולבקר בהיכלו, וכי זה רק אחת: א"ל ממך למדתי, שאמרת מה ה' אלקיך שואל ממך כי אם, ואח"כ ממשיך כי אם ליראה את ה' אלקיך, ללכת בכל דרכיו, ולאהבה אותו וכו' וכו', איזה רשימה ארוכה! וכי מהקב"ה למד לומר דבר שאינו אמת ח"ו: נראה בקצרה חמשה דרכים, ונתעכב על שנים מתוכם.

הגרבי"מ אזרחי שליט"א מבאר שהרי לכאורה מה צריך דוד לפרט - אחת, הרי הקב"ה יראה שמבקש רק אחד אלא כוונתו שאחת הוא מינימום, לפני האחד נמצא האפס, וזה שביקש דוד המלך ע"ה בלי זה אין כלום, וע"ז אמר ממך למדתי, זה "כי אם" - כי זה המינימום כדי להקרא 'חיי וכלשונו: רוחניות זה חיים, ובחיים - לא מותרים אפילו על רגע אחד, המקסימום ברוחניות שאפשר להגיע - זה המינימום המתבקש! ומביא ע"ז את הגמ' בתמורה (טז, א) הוא יעבץ הוא עתניאל בן קנז ולמה נקרא שמו עתניאל שענאו קל בתפילתו, ומביאה הגמ' רשימה ארוכה שהתפלל שירבה גבולו בתלמידים, וימצא חברים כמותו ועוד ועוד, ומיד נענה, מה הסוד? אלא שאמר אם אתה עושה כן מוטב - ואם לאו אני הולך בנסיסי שאול, כשאדם מדבר כך, חייבים לתת לו! הרי החיים תלויים בזה.

ויש מהלך נוסף של ר' משה שוואב המשגיח דגייטסעהד, דהנה אם אדם מבקש "רק" להיות בריא, ופתאום הוא מתחיל לפרט: אני רוצה לב וכליות וכבד ורגלים בריאות וידיים וכו', הרי אמר רק דבר אחד, זה דבר אחד, זה נקרא בריא! כך דהמע"ה אומר אני רוצה להיות עבד ה', עם כל מה שנכלל בזה, וזה גם מה שהקב"ה אומר.

ויש מהלך נוסף, "כי אם" אין הכוונה רק דבר אחד, אלא שאין עוד בקשות, וכפי שמספרים אנו תמיד על הרבנית

קופשיץ ע"ה שזכתה לבנין וחתנין רבנן ושאלוה פעם איך זכתה, והשיבה כי רציתי, ושאלו הרי גם אנחנו רצינו, והשיבה נכון אבל אתם רציתם גם את זה ואילו אני רציתי רק את זה!

ומכאן יסוד לחיים, בחובות הלבבות כתב שאין שתי אהבות שורות בלב אחד, לא שייך גם אהבת עוה"ז וגם אהבת תורה, וכפי שחוזרים אנו תמיד בשם הדוד "משיב הרוח - ומוריד הגשם", בכדי שהרוח - הרוחניות תנשוב למעלה - יש להוריד את הגשם, עד שאדם מתפלל שיכנסו ד"ת לתוך פיו יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך פיו, כי אם היינו בלי דברים אחרים רק את זה.

ויש עוד דבר כ"כ פשוט, אם מציעים לאדם עשר עסקים ומכל אחד מרויח מאות מיליונים, וכי יניח אחד מהם? וזהו הסוף של כל הרשימה הארוכה 'בכי אם': "לטוב לך", והיינו שהקב"ה אומר מה אני רוצה ממך רק שיהיה לך טוב, ולזה אני דואג לך, וכדאמרו חז"ל רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, וכך גם אומר דוד "אחת שאלתי" כאילו בהיפוך ומה אני רוצה רק לעבוד אותך ולהיות קשור אליך ולעשות רצונך, הכל בכדי להיות עבד ה'.

ומו"ר הגר"מ חדש זצ"ל ביאר שהקב"ה מבקש רק יראה וממילא מגיע הכל, (ואפילו אהבה שהוא להיפך מיראה, הגרי"א וינטרויב זצ"ל הביא שברוחניות זה הולך ביחד, כמו דאיתא בפרדר"א יראתי מתוך שמחתי ושמחתי מתוך יראתי). וכן דוד המלך ע"ה מבקש רק שבתי והשאר נולד מזה.

אך שניים כמדומה שנשנו בבימ"ד של הישיבה"ק ה"כי אם" ו"לטוב לך" וא' גם תלוי בשני, מסופר על ר' איצליה אחיו של החזו"א שכיהן ברבנות העיר קוסובה לאחר אביו, והנה בזמן המלחמה מצאו רובה בבית מדרשו ולקחוהו החילים למשפט שדה, רצה אחריו אחותו הצעירה (שלימים נודעה כאשת חבר למרן הסטיפלער הקדוש) וראתה שמעמידים אותו ליד הקיר וחורצים דינו למוות, החייל ניסה לירות ולא הצליח, הבינו שהדבר שמיימי והניחוהו לנפשו, ושאלתו אחותו מה חשב באותה שעה שעמד ליד הקיר, והשיב שיגמרו כבר מהר הרי עוד מעט יעבור זמן מנחה... זה יהודי שחי "כי אם"!

הגר"י וינברג בעל השרידי אש שהיה עילוי גדול שמרוב שקיעותו בלימוד שכח פ"ע להתפלל מנחה וסיפר על כך לסבא מסלבודקא, ואמר לו הסבא שיספר זאת לר' נפתלי אמסטרדם שלמד אתו בחברותא, וכששמע על כך ר' נפתלי החויר והתחיל לרעוד ואמר לו: מה? לא התפללת מנחה? ומאז אף פעם לא הפסיד מנחה. (מובא בהקדמת ספרו).

וכעת נדע, הדבר היחיד שדרכו אפשר להתהפך ולזכות לכל - הוא רק דף גמרא! המשגיח ר' דב יפה זצ"ל מביא מהר"ל מענין, המהר"ל שואל את השאלה המפורסמת שהגמ' בנדרים (פא, א) אומרת מפני מה חרבה הארץ מפני שלא בירכו בתורה תחילה, ואילו הגמ' ביומא (ט, ב) אומרת שהוא על ע"ז ג"ע ושפיקו"ד, ואומר המהר"ל שבודאי חרבה משום ג' עבירות חמורות, אבל אם היו קשורים עם התורה ואוהבים ומעריכים כראוי אותה הקב"ה הי' נותן בליבם שיחזרו בתשובה.

חז"ל אומרים בתנחומא (סוף פרשת תרומה) שמרע"ה שאל את הקב"ה אפשר אש שורפת על המזבח ואינה מכלה אותו - אתה אומר לי לעשות מזבח עצי שיטים ואתה אומר אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, אמר לו אש שלך שורפת אש שלי אינה שורפת, וא' הראיות ארזי הלבנון ששלח חירם מלך צור היו יבשים וכיון שנכנסו הארון התחילו לתת פירות, ומהם פרנסה גדולה לפרחי כהונה, גם עץ יבש - כשהוא קשור ועומד לפני ה' הוא מתחיל לתת פירות, ולעמוד לפני ה' זה רק עם תורה וירא"ש שהוא ע"י לימוד המוסר.

ת"ח א' שהוא שם דבר של עמל התורה, וסיפר לי שהיה בחבורה של בני עליה אצל המשגיח הגר"מ חדש ואמר להם לרשום כמה לומדים במשך היום, וכשבאו בלילה התביישו, כמה זמן מתבזבז מבלי משים.

והנה הרמב"ם (בהל' ת"ת ג, י) כותב שאם אדם לומד תורה ומתפרנס מן הצדקה הרי זה חילל את ה', ובהלכה י"א כותב שזו רק מעלה גדולה, ולמעשה עיין בה"ל (תחילת ס"י קנו) שכתב הנק"מ למעשה, והוסיף ובפרט אם נמצאו אנשים שרוצים להספיק לו צרכיו כדי שיעסוק בתורה בודאי לא שייך זה, וישכר וזבולון יוכיח. ובתשובות הרמב"ם כותב שהוא עצמו היה לו אח ר' דוד שפירנסו, ומזה הרמב"ם היה חי, וכדברי הבה"ל, ועיין במשנ"ב מהדורת דרשו מה שהביאו מהגר"מ פיינשטיין זצ"ל, שכהיום וודאי שזה רק עצת היצה"ר שמסית להפסיק מללמוד כראוי, והלכה רווחת היא בכל הדורות שמצוה לעסוק בתורה בתמידות ולהתפרנס

מתמיכה, (ועיי"ש עוד בסי' קנו הערה 15). אך ברצוני לומר כאן הרגשה אמתית בחילוק בדברי הרמב"ם, הי' פעם שעיריית ב"ב חילקה תמיכה לכל האברכים לקראת פסח, והי' חבר עיריה בעיר חילונית שהצליח לסדר כן גם אצלם וזה היה נקרא הישג גדול, והלך לספר על כך למרן הרב שך, וא"ל הרב שך לבטל את זה מיד, וכשהתפלא הרי אדרבא זה הישג גדול, השיבו מרן אני יסביר לך את ההבדל מבני ברק, בני ברק רואה זכות לתמוך באברכים ולהיות שותף אתם בתורה, אבל שם מסתכלים על הבני תורה כמסכנים ותמיכת סעד, בני תורה אינם מסכנים! ולהשאיר כזו הרגשה זה חילול ה' גדול, ולכן א' שילמד ואח"כ יבוא לקבץ נדבות כמו עני באיצקוביץ וכיוצא"ב יש בזה ענין אולי של חילול כבודה של תורה, אבל לקבל סתם תמיכה המקובלת, וודאי שאדרבא אתה מזכה אותו להיות שותף לתורה.

כל דבר שבחור עושה שמבזה את הבן תורה, זלזל בכל כבודה של תורה, האם זה רצון ה'?! ואמר מרן הרב שך שכל הנהגה, בבית או ברחוב, שאינו מתאים לבן תורה, זה חוטא ומחטיא את הרבים, כי לומדים ממנו לזלזל. ומרן הרב שך דיבר אפילו על אחד שמברך ברכת המון מהר ובלי כוונה.

ונקח דוגמא יש בחור שנוסע בטרמפ וכשנהג מעלה אותו, מה הוא מרגיש בחור ישיבה מסכן ואומלל אפי' כסף לנסוע אין לו, ומשרה כזה רושם רע ומתחלל כבוד שמים וכבודה של תורה. וכאשר מדת הדין מתוחה כיום, ועיינו נשואות אל ה' אלוקנו, רק התורה יכולה להליץ בעדינו, וזה שאנו מבקשים תורה הקדושה התחנני בבקשה וכו', וא"א לזלזל בה ואח"כ לבקש ממנה טובות, ולהיפך - אומר המהר"ל, אם מכבדים את התורה היא תליץ בעדינו, וצריך לכבדה הן בלימוד עצמו והן בהנהגה ראויה לבן תורה המרבה כבוד שמים.

מרן רה"י הי' אומר שבחור אחד שמתחזק מונע 50 חולים, היום כל חיזוק מכריע את המערכה, לכן מוטל עלינו במיוחד בבין הזמנים זה לכבד את הקב"ה ואת התורה, וכדברי מרן שה"ת שרק ע"ז ניצל מהנגיף, "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כלכם היום!"

לע"נ

הרה"ג ר' יחזקאל טויב זצ"ל

נלב"ע כ"א אב תשמ"ו

שקד על דלתי תורה והיא היתה משוש לבו כל הימים

תנצב"ה

לע"נ

הרב עזיז בן לולו אציל ע"ה

נלב"ע י"ז מנחם אב

תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאח"מ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליון במייל: 4166058@gmail.com